

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și străinătate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.

Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și înveială Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Un început de conversațiune diplomatică.

În articolul nostru *Europa cea nouă* ne permiteam o prevedere, în legătură cu expozeul lucrat cu un larg aparat de cancelar Germaniei Bethmann Hollweg. Spuneam că acest expozeu va provoca o fixare de atitudine din partea împătritei, ori mai bine zis, multiplei înțelegeri, față cu hotărârea Germaniei de a evacua Belgia. Prevedeam că va purcede un început de conversație diplomatică între cele două grupări beligerante, și acesta este un rezultat real al expozeului.

Polemica a și început. Ambele grupări beligerante vreau o Belgie neatrănătoare. Se pare că este o înțelegere. Doar cancelarul n'a lămurit precis: care formă politică i se va lăsa Belgiei? va consimți Germania la restituirea Belgiei de tot independentă îndatorind-o numai să nu încheie tratate de alianță cu Englezii și Francezii, deci luându-i se libertatea de mișcare în afară, ori la o autonomie a Belgiei, politicește pendentă de imperiul german?

Față cu Polonia situația este aceeași, atitudinea Germaniei este identică. Ori năzuințele politice ale Germaniei în Răsărit au fost făcute cunoscute de generalul Falkenhayn. În prelegerile sale ținute în câteva orașe germane. Falkenhayn a ajuns popular prin o concepție pe care a profesat-o cu multă energie; ea merită să fie cunoscută, căci numai prin importanța ei a putut ajunge la o vrăstă așa de tinără acest general să ocupe portofoliul ministerului imperial de război și în urmă să ia locul lui Moltke, — pe lângă alte calități de prestație personală, de eleganță a manierelor, prin cari a câștigat simpatia femeii imperiale și a fost angajat chiar de instructor militar al Kronprinzului.

Concepția lui Falkenhayn este următoarea: lupta între cele două rase, slavă și germană nu va înceta nici odată, dacă cele două imperii vor trăi în imediată vecinătate. Distincția vii de rasă, în crucișarea politicilor, vor prileji necontenit ciocniri. Se impune separarea, îndepărtarea uneia de cealaltă, prin

înființarea unui imperiu între ele. Acest imperiu să cuprindă întreg teritoriul disputat, dela Riga, până jos la Olesă, deci reinviind vechile Ucraina, Litvania, Polonia, Imperiul acesta mijlociu să aibă o neatrănare, autonomie internă, pe tron să aibă un vlăstar al familiei imperiale germane, și să se consolideze între el și Germania legături străne economice.

Belgia și Polonia se pare că își vor recăpăta, prin bunăvoința și forța armelor germane, o independență oarecare politică, ce până acum nu poate fi văzută în detaliu. Dar conversațiunea diplomatică desigur se va continua, deocamdată nu între reprezentanții ce vor sta la o masă, ci fiecare acasă, își va lămuri punctul de vedere, prin organele de cari dispune, parlamente, pressă și alte ocaziuni, ca de pildă un banchet ca acela la care s'a pronunțat deunăzi primministrul englez Asquith.

Și după cât se poate vedea în viitor prin micile ferestruici de lumină ce le deschid factorii diplomației ai puterilor beligerante, se pare că chestiunea Belgiei poate fi rezolvită în grabă, diferențele de opinie nefiind mari. Chestia Poloniei sau a imperiului preconizat de Falkenhayn însă va fi mai complicată, lupta diplomatică aici va fi de mai multă durată și rezolvirea ei presupune un spirit progresat de conciliație, pe care nu-l găsim între actualele împrejurări.

Alte chestiuni nu s'au pus la ordinea zilei, dar este evident că nu vor întârzia. Așa chestiunea Alsaciei și Lorenei, apoi marea chestiune balcanică și adriatică.

Cine le va rezolva: forța armelor ori conversațiunile diplomatice? Dară în cele din urmă — pacea este cu mult mai apropiată decât se crede, și decât o veste orgoliosul Asquith, că adevărat veni numai peste cinci ani...

Giolitti speră într-o pace separată. Din Lugano se anunță: Gazetele din Turia publică o declarație a lui Giolitti, prin care acesta își exprimă părerea, că pacea poate fi curând restabilită între statele beligerante. În special, spune Giolitti, Italia și guvernul său doresc în mod sincer o pace.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 27 Aprilie

Pe câmpul de operații dela vest.

La sud-ost dela Ypern am luat pozițiile engleze sub un foc puternic, al cărui bun efect a fost stabilit prin patrule. La sud dela St. Eloi prin focul nostru a fost adus la eșuare un atac mai puternic dușman cu granate de mână. În sectorul *Givenchy en gohelle* — *Newville* — *St. Vaast* am făcut să explodeze cu succes mai multe mine, iar în lupte cu granate de mână, date în legătură cu exploziunile, la *Givenchy*, am luat dușmanului o parte a unui tranșeu și am respins toate contraatacurile. Ieșiri engleze la nord dela *Somme* au rămas fără rezultat.

În regiunea râului *Maas*, pe lângă lupte violente de artilerie, numai pe țărmul stâng al râului s-au dat lupte de infanterie. Detașamente franceze cari au înaintat cu granate de mână, au fost respinse. Întreprinderi germane de patrulare în mai multe locuri ale frontului, așa d. ex. în regiunea dela *Armentieres* și între *Vailly* și *Craonne*, au fost succese.

În luptă aeriană a fost împușcat câte un avion dușman la *Souchez* și la sud dela *Tahure* prin tunurile noastre de apărare, iar al treilea la sud dela *Parroy*. Linia ferată din valea *Noblette*, la sud dela *Suijpes*, a fost bombardată din belșug de către o escadră aeriană germană. Azi noapte a fost dus la îndeplinire un atac aerian contra portului și a stabilimentelor de gară dela *Margate*, pe litoralul ostic englez.

La ost și sud-ost.

Situația e neschimbată.

Unul din avioanele noastre a aruncat bombe asupra întăriturilor, precum și asupra portului și a stabilimentelor de gară dela *Dünamünde*.

Câmpul de operații din Balcani.

Nu s-a petrecut nimic nou.

România și Puterile centrale.

Un nou interviu al profesorului C. Stere.

Numărul recent al ziarului „Neue Freie Presse” publică o nouă convorbire a corespondentului său cu d-l prof. C. Stere:

»N-am venit la Viena în misiune politică — a spus d-l C. Stere. Fîind în drum spre Elveția, mi-am întrerupt aici călătoria, pentru a mă supune în Viena unei mici operații.

Nu mă îndoiesc deloc de rezultatul fisei al acestei măsurări îngrozitoare a popoarelor. Și aceasta nu numai fiindcă Germania și Austro-Ungaria și-au dovedit puterea lor militară, ci și în vederea misiunii lor mari istorice și culturale, pe cari au să o îndeplinească aceste două puteri în Orientul european.

Imperiul moscovit — acest rezervor al reacțiunii mondiale — periclitează toate rezultatele obținute pe terenul progresului social și politic al ultimelor secole. Rusia poate să trăiască în esterețuena sa actuală numai ca despotism oriental. O atare Rusia nu e numai incompatibilă cu libertatea popoarelor, ci și gem sub jugul țarului, și ea constituie și un pericol de moarte pentru toate popoarele vecine, ba chiar pentru întreaga Europă continentală.

Un despotism trăiește numai printr-o necontenită expansiune și cu eșire; a împedea aceste faze ar înseamnă a împiedica o lovitură de moarte imperiului rusesc, care ar trebui sau rezidit cu totul din temelii sau ar trebui să dispară.

Ca să astâmpere poftele de cuceriri ale Rusiei, cum am zis, puterile centrale sunt destul de tari nu atât numai prin forța lor militară, cât mai ales prin ideea pe care o reprezintă în istoria universală, prin ideea libertății tuturor popoarelor, cari se cuprind în sfera lor de influență. Lozincă ce s'a dată lumii prin formula *»Mitteleuropa«* trece mult peste o simplă combinație locală sau trecătoare. Ea este dispozitivă formula civilizațiunii de mână, este o nouă orientare mondială în istorie. Găsese de lucru firea, că această formulă s'a născut în Germania, într'un stat federal, și formula a fost acceptată de către Austria — un imperiu, în aliniu căruia atâtea diferite națiuni s'au putut dezvoltă liber și putând avea parte la cultura europeană.

În consecință toate aspirațiile și nădejzile națiunilor, în special în cri-

entul european, unde existența lor este amenințată prin poftele cuceritoare rușești, sunt îndreptate spre cele două mari puteri din Centrul Europei. Aici rezidă garanția succesului. Spre a asigura acest succes, puterile centrale au sfântă și neștirmită datorie să rămână credincioase principiilor, cari să-lăgălesc în ideea: Europa centrală (*Mitteleuropa*), și aceasta va să zică: să asigure libertatea politică și de progres pentru toate acele popoare, cari trăesc în interiorul granițelor lor.

Toate prejudeciile trecutului, ce stau în contradicție cu acest ideal, trebuie să fie distruse cu cea mai mare hotărâre.

Dacă până astăzi s'a observat o fluctuație în ținuta României, aceasta se poate atribui numai împrejurării, că elementele demagogice au fost în stare să utilizeze prejudeciile trecutului împotriva puterilor centrale.

Conflictul germano-american.

Pregătirile Americii.

Cu privire la stadiul crizei germano-americane, provocată de nota Americii în chestia războiului cu submarinelor, șeful telegrafic ne aduce următoarele știri:

Berlin 27 Aprilie. Ambasadorul american Gerard a plecat aseară în cartierul general spre a fi primit în audiență de împăratul Wilhelm.

Haga 27 Aprilie. Lipsa de știri despre criza germano-americană e talmăcită în diferite chipuri. Unii văd în aceasta motive de liniștire, pe când alții cred, că tocmai lipsa unor încercări de apropiere dovedește că de astădată Wilson și-a spus ultimul cuvânt.

Frankfurt 27 Aprilie. »Frankfurter Zeitung« anunță din New York: Deputatul Mann, conducătorul opoziției în camera reprezentanților, a ținut un nou discurs în contra războiului și a rupturii relațiilor diplomatice germano-americane. Camera l-a aplaudat.

Din New York se anunță:

Șantierul, în care se lucrează pentru trebuințele marinei au fost închise pentru vizitatori. Toți obligații la serviciul marinei, sunt mobilizați fiind echipați, ca să poată pleca în grabă la bord.

S'au dat ordine, ca echipamentul nărilor, de război să se facă cu cea mai mare grabă. Pe bordurile tuturor corăbiilor germane se ancorează în porturile americane s'au instituit funcționari de vamă ca organe de supraveghiere.

Actualități.

Industria germană și războiul.

Chiar și dușmanii Germanilor, care au însă ochi ca să vadă cum sunt lucrurile în realitate recunosc că Germania grație admirabilei dezvoltări și organizării a industriei sale poate duce războiul ori cât s'ar prelungi, fără a fi lipsită de municiuni, cum își închipuie unii. Germania e izolată de restul lumii, ea nu mai poate duce salpetrul din Chili, pentru fabricarea prafului de pușcă. Mi de mașini extrag însă azotul necesar din atmosferă și Anglia cu toată flota ei mărească și amenințările lui Sir Grey nu poate izola Germania de atmosferă.

Iată cum stă industria germană și fabrica totul în țară. Profesorul F. G. Donan a publicat într'un număr recent al marelui reviste engleze »The Nature« un interesant studiu în care arată compatrioților săi serviciile aduse de industria germană și-i invită de a ține și el pe Germanii în loc să-l înșule și să creadă în utopia unei înfometări sau a epuizării municiunilor germane.

Profesorul englez citează mai multe exemple elocvente după câteva reviste tehnice germane.

Uzinele din Bade întrebulează

un procedeu, găsit de profesorul Haber pentru extragerea unei enorme cantități de amoniac sintetic. Ozward prevăzând o mare lipsă a azotului azotic în timp de război (din cauza lipsei salpetrului, care se importa din Chili) a început să caute condițiunile în cari s'ar putea obține o oxidare economică a amoniacului pentru a fi transformat în acid nitric. Procedeuul său a fost încercat la uzina din Villvorde (Belgia) și a dat rezultatele așteptate. Profesorul Haber a îmbunătățit procedeuul împreună cu »Badische Gesellschaft« așa că uzinele din Bade pot furniza în același timp cu amoniacul sintetic, o mare cantitate de acid azotic, cu care Germania își fabrică explozibilele. Secretul acestor procedeele e cunoscut numai de uzinele din Bade și desigur că Englezii vor găsi un procedeu analog după câțiva ani după încheierea păcii.

Fără fosfor nu poate exista cugetare, spuneau odinioară materiștiții.

Fără acid nu poate exista război, constată cu durere profesorul englez.

Și Germania are doar acid cât poftiți.

Dacă răsfoim colecția revistei »Chemische Zeitung« găsim note din cele mai interesante relative la activitatea industriei germane organizate în cele 20 luni de război.

S'a dezvoltat în acest interval o nouă industrie a extracțiunii zincului. Ba Germanii au găsit și mijlocul de a înlocui banțul pentru fabricarea aluminiului.

S'au găsit procedee pentru fabricarea gazolinelor și a petrolului. Alcool e întrebuințat în meșerie cu combustione din multe instalații.

Școlile tehnice locale și marile laboratoare speciale ale institutului »Kaiser Wilhelm Forschungsgesellschaft« lucrează pentru folosul patriei.

Anglia e însă obligată să cheltuiască miliarde în America pentru a-și completa nevoia ei de municiuni.

Savanții englezi s'au hotărât să imitate pe Germanii organizând studii de cercetări și experiențe după un program elaborat de lord Sydenham, Ramsay și Norman Lockyer, cei mai mari chimiști ai Angliei au arătat și ei ce înseamnă industria germană, invitând pe compatrioții să imite procedeele bune ale Germanilor pentru a crede în posibilitatea unei victorii a aliaților.

Viața lui Von der Goltz-Pașa.

Baronul Kormir von der Goltz — locotenent din viață zădărnicele împăratului — s'a născut în 1843 la Belkenfeld lângă

Liben în Prusia orientală. La 23 Iulie 1861 intră în regimentul 41 de infanterie ca sublocotenent, după care termină școala de război și în 1866 luă parte la războiul din Bohemia, unde a fost rănit în lupta dela Trantenau. Războiul din 70-71 l'a făcut ca ofițer de stat major la comandamentul superior al celei de a doua armate. Până la 1883 a făcut parte din marea stație mareșalului fiind în același timp și profesor la școala de război. A publicat mai multe volume de strategie asupra războiului din 70-71, prin care și-a câștigat în scurt timp un mare renume.

În 1883 sultanul Abdul-Hamid reuși să-l convingă pe baronul von der Goltz să vie în Turcia spre a organiza și conduce școlile militare. Pentru acest scop i s'a dat însă un concediu de 3 luni și pe urmă a fost pus în disponibilitate pe un termen nedeterminat. Pe atunci von der Goltz era locotenent colonel. Zece ani de zile a lucrat cu mare sârguință von der Goltz în Turcia, câștigându-și dragostea și încrederea intrărgi armate. Lui i se dăduse în primul rând organizarea tehnică a armatei teritoriale.

În vara anului 1895 drept semn de recunoaștere a meritelor sale, von der Goltz a fost înălțat la rangul de mareșal. A scris mai multe cărți militare în turcește. În 1895 s'intoarse

seacă unde luă comanda diviziei a cincea din Frankfurt pe Oder. La 26 Mai 1898 a fost însărcinat cu inspectarea corpului de ingineri, geniu și fortificații. La 26 Ianuarie 1902 fu numit comandant al corpului întâi de armată cu sediul în Königsberg (Prusia). În anul următor Universitatea de acolo îi acordă diploma de doctor onorific pentru operele sale literare.

În primăvara anului 1903, când ajunsese la rangul de general-colonel, primi din nou invitația s'au tanu-li Abdul-Hamid și plecă la Constantinopol unde l'a făcut o primire strălucită. Un an în urmă, după ce von der Goltz se întorsese acasă, izbucni revoluția și a fost un semn de deosebită cinste și considerațiune f'fi de von der Goltz că și noul regiu îl ceru sfatul.

La 1910 fiind bolnav șeful statului major, generalul von der Goltz conduse manevrele imperiale și în ziua de Anul Nou 1911 fu numit mareșal-general.

La izbucnirea războiului von der Goltz cu toată vârsta sa înaintată a jucat un rol important și s'a stins zilele trecute în cartierul general turcesc doborât de o boală care nu lărtă: de tifosul exantematic.

Nizuințe de pace.

Mis'unea lui Caillaux în Italia. — Socialiștii francezi pentru pace

Din Lugano se comunică:

Fostul ministru francez Caillaux a plecat din înăscrinarea guvernului francez în Italia, pentru a termina tratativile pentru încheierea convenției italo-franceze, în sensul ca Italia să dea ajutor Franței la Verdun, și să declare războiul Germaniei.

În schimb, Franța se obligă să susțină interesele Italiei în Adriatică și să-i facă concesii în coloniile din Africa.

În cercurile italiene bine informate se spune pe față de pe acum că misiunea lui Caillaux nu va avea nici un succes dată fiind nervozitatea opiniei publice italiene și situația critică a guvernului italian.

Caillaux a și sosit la Florența, unde are oarecari cunoștințe și de aci va continua drumul spre Roma.

În alte cercuri politice se spune că scopul misiunii lui Caillaux ar fi cu totul altul. Se afirmă că misiunea lui Caillaux este în legătură cu începerea unor tratative de pace.

Caillaux a fost acela care la Haga împreună cu Constant d'Estournelles a început unele tratative și a avut chiar diferite întrevederi cu distinși pacifiști, cari au adus apoi la cunoștința guvernului german dorința lui Caillaux.

Atunci Caillaux nu luera cu simțământul guvernului francez, dar azi se spune că el ar avea asentimentul guvernului Republicii. În drumul său spre Italia Caillaux a stat mai mult timp în Elveția, având întrevederi cu diferiți oameni politici și cu pacifiști cunoscuți.

Dintr'un articol al scriitorului francez Paul Mistral publicat în ziarul „Droit du Peuple”, vechid de condițiile de pace și atitudinea partidului socialist față de următoarele:

Precum agitația pacifistă a socialiștilor germani nu lovește în interesele militare germane, așa nici o agitație pacifistă a socialiștilor francezi n'ar fi contra intereselor armatei. Ba chiar avem datoria să intervenim pentru pace.

Când chemăm pe proletariatul lumii întregi la o consfățuire a condițiilor păcii, nu ne gândim la mișcări revoluționare. Comunitatea de idei a socialiștilor lumii întregi vrea să stabilească un program, care să fie baza păcii noastre comune, și în virtutea căreia să ne putem ridica ori când contra agitațiilor demagogilor naționaliști, cari vor să ducă omenirea la pierde.

Reorganizarea armatei rusești.

Din Lugano se anunță: Corespondentul din Petersburg al ziarului „Stampa” publică amănunte cu privire la reorganizarea armatei ruse, care ar fi de două ori (!) așa de puternică ca la începutul războiului, fiind escelent echipată.

Un refuz al Greciei.

Din Berlin se anunță: Corespondentul biroului Wolff comunică din Atena: La cererea diplomației ententei, de-ași pune la dispoziție linia ferată Patras-Larissa, guvernul elin a refuzat categoric de-a discuta o astfel de cerere.

Atentat cu bombe contra ambasadei bulgare din Atena.

Din Milano se comunică cu datul de 27 Aprilie următoarele: »Secolul» anunță din Atena: În 25 Aprilie o bombă a explodat în edificiul ambasadei bulgare de aici. Toate geamurile ambasadei și ale edificiilor din jurul ei s'au spart; altcum nu s-a observat vre-o pagubă mai mare.

Corespondentul din Atena al biroului Wolff anunță în legătură cu aceasta:

Bomba care a fost făcută să explodeze noaptea pe treptele ambasadei bulgare, a făcut o spărtură de 40 cm. adânc și 80 cm. lată. Ambasadorul bulgar crede că e eschis, ca atentatul să fie pus la cale de greci. O a doua bombă, care nu a ajuns să explodeze, a fost sechestrată de către poliție. Autoritățile iau întinse măsuri, ca să împiedice noul turburări a liniștii prin cercurile cari sunt aproape de ententă.

Din Basarabia.

Românii din Basarabia cer tălmăcirea cărților rusești în românește.

Din Tulcea se comunică ziarelor buco-reștene:

În urma votului Zemstvei de la Poltava introducând în școlile frecventate de maloruși, cărți rusești tălmăcite în limba maloruscă, românii din Basarabia au cerut și ei tălmăcirea cărților școlare din rusește în românește.

Ziarul românesc „Cuvânt Moldovenesc” din Chișinău se face ecoul acestei dorințe generale a moldovenilor de peste Prut și Nistru, susținând această dreptă cerere a fraților noștri subjugăți — din imperiul moscovit, demonstrând că prin aceasta s'ar pune capăt odată pentru totdeauna greutăților ce întâmpină elevii români în școlile rusești, din care cauză de multe ori sunt siliți să o părăsească.

Sunt informat însă că autoritățile rusești nici nu voesc să audă de această cerere a românilor, de ei sunt antecedente recente, cum este cazul malorușilor.

Dealtmintearea rușii s'au arătat totdeauna intrasigenți față de doleanțele românilor basarabeni. Z-a

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 27 Aprilie.

În nordul monarhiei și pe Câmpul de operații din Balcani.

Nimic nou.

La granițele italiene.

Pe frontul de la litoral lupta de artilerie a fost erii și azi-noapte în unele locuri foarte vie. Seara a început, contra tranșeelor noastre recăștigate la ost dela Sels, un foc întezit de artilerie; un atac dușman care i-a urmat, a fost respins. Monte San Michele a stat după amiazi sub foc violent de tot felul de calibre. La capul de pod dela Tolmein și la nord de acolo artileria noastră a avut un efect puternic contra pozițiilor italiene. La Eltsch trupele noastre au alungat pe dușman din un punct de sprijin în regiunea Rombon și au făcut prizonieri o parte din trupa dușmană constătoare din Alpinii. Pe frontul din Tirol situația e neschimbată.

Generalul de divizie Höfer, locușitorul șefului de stat major.

Noul împrumut al României.

Din București se anunță: Delegații băncilor mari din București s'au întrunit la Banca Națională în prezența d-lui Victor Antonescu, ministrul Justiției și interim la finanțe, și a d-lui L. G. Bibicescu, vice-guvernator al Băncii Naționale, spre a discuta asupra ultimelor dispozițiuni cu privire la împrumutul intern al statului.

S'a hotărât ca subscripția la noul împrumut să înceapă în ziua de 21 Aprilie v. curent, când se va depune primul vârsământ 20 la sută. Celelalte vârsăminte se vor face în lunile Iulie, August și Septembrie.

Se scooteste că subscripțiile vor trece de 300 milioane lei, data fiind disponibilitățile de numerar ce există în țară ca și celea în perspectivă prin vânzarea noului recolte, care se prevede a fi excelentă.

Titlurile împrumutului vor fi de 100, 500, 1000, 10 mil și 20 de mil lei bucată.

Subscripția se va face la toate administrațiile financiare și la băncile populare din țară.

Evenimente pe mare.

Berlin, 27 Aprilie. Șeful admiralității comunică:

În noaptea de 26 spre 27 Aprilie părți din forțele noastre de avant post au distrus la Doggerbank un vas mai mare englez de apărare, iar un vapor englez de pescuit a fost capturat.

Anglia împiedecă transportul mărfurilor destinate României. »Vossische Zeitung» eșă din Rotterdam, că ministerul blocadei engleze a dat ordinul ca toate mărfurile destinate pentru România să fie supuse controlului celei mai severe. Cu modul acesta guvernul englez vrea să împiedece ca Puterile Centrale să ca-

pete prin România mărfurile de cari au nevoie.

Toate transporturile pentru România, cari au poroiz pe mare, vor suferi o întârziere de mai multe săptămâni.

Turburările din Dublin.

După știri sosite la Berlin din Dublin (Irlanda) un mare număr din societățile «Liberi cugetătorilor» cari luptă pentru nestărnarea Irlandei, au ocupat St. Stephens Green, precum și oficiul poștal, tăind firele telegrafice și telefonice, apoi au năvălit în niște case din centru și de pe cheurile portului.

O adevărată luptă s-a încins între mulțimea și soldații, cari au slergat în grabă din tabăra dela Curtach.

Ziarul „Stampa” comunică din Londra:

Lista oficială apărută despre soldații uciși și răniți cu prilejul tulburărilor din Dublin înșiră opt ofițeri, treisprezece soldați, doi polișiști și opt voluntari. Pierderile celor revoltați și stadiul, în care se află actualmente revoltea, se tănuiesc.

Nu se știe până acuma, dacă guvernul a luat din mâinile manifestanților posta principală și alte edificii publice din Dublin.

Irlanda sudică, unde partidul revoluționar are numeroși aderați, pare încă liniștită.

Serbare școlară!

Luni în 1 Mai n. st. a. c. la 10 oare a. m. se va ținea, cu elevii și elevele școlii prim. centr. rom. gr. or. din loe, în sala de gimnastică a școlii centrale, serbarea școlară o-rânduită de înaltul ministr. reg. ung. de culte și instrucțiune publică, pentru toate școlile din patrie și de cără V. Const. arh. die. pentru toate școlile din Arhidieceza rom. gr. or. a Transilvaniei, în scopul rezidării sateor carpatine puse în năvălirea Rușilor în țarna anulul 1914—1916. Programul serbării va fi următorul:

1. Deschiderea serbării prin președintele corpului învățătoresc D. I. dir. Ștefan Popovici.
2. Cor.
3. Discerție despre „Însemnătea Carpaților”, (înută — de D. Inv. Nic. Oancea.
4. Declamațiuni.
5. Cor.
6. Închiderea serbării și colectă între elevi și publicul asistent, în scopul amintit mai sus. Apreclind valoarea morală și umană a acestei serbări, prin aceasta s'invită cu căldură a lua parte la timpul și locul stator părinții elevilor și în genere toți prietiii și binevoitorii școlii noastre sprijinitori ai cauzei pentru care s'arangează această festivitate școlară.

Brașov în 15/28 Aprilie 1916.

Diracțiunea școlii prim. centr. rom. gr. or. de băieți și de fetițe.

ȘTIRI.

— 27 Aprilie n. 1916.

Starea sănătății Majestății Sale. Din Viena se anunță: După omagiile aduse de deputațiunea din Salzburg Maj. Sale Monarbul la cercelu-i, care a urmat—după un comunicat al ziarului »Neue Freie Presse», — la observarea președintelui Sylvester referitoare la starea sanitară excelentă a Maj. Sale. Monarbului, Majestatea Sa a răspuns, că, cu toate încordările continue a tuturor forțelor Sale, și cu toată vârsta înaintată, se simte foarte bine. Maj. Sa a mai adăugat apoi, că războiul purtat pe 3 fronturi pretinde în continu de-ciziu, cari în ultima linie El are să le rezolve și cari astfel îi împua daturința, de a ținea totul sub ochi. Cu toată oboseala și munca însă, Maj. Sa se simte extraordinar de bine.

Darul marinos al unui ofițer român. Doriad să schimbe căteva lacrimi în zimbet alinând durerile celor mulți nenorociți, inimosul nostru căpitan Aurel Bogdan din reg. 50 inf., distins în mai multe rânduri pe câmpul de luptă pentru vitejia dovedită în fața dușmanului, a făcut următoarele marimonioase daruri: 100 cor. Orfelinului din Sibiu, 50 cor. pentru Casa de lectură „Alexandru Bogdan”, 30 cor. pentru „Fondul Elena și Ioan Bogdan” al orfelinatului Reuniunii femeilor române

din Brașov și 20 coroane mesei studenților „Virgil Onițiu”, la olaltă deci 200 cor.

Toate instituțiile, cărora s'au transpus aceste daruri marimonioase, esprimă d-lui căpitan Aurel Bogdan profunde mulțumite.

Povestea unei acții. Mulți cetitori își vor fi aducând aminte de acția „Brâncoveana” N. 447 de 100 cor., despre care s'a scris de câteva ori în coloanele acestui ziar. El bine, acția aceea fiind revocată a deșteptat în mare măsură interesul publicului pentru Masa studenților „V. Onițiu”, astfel, că un nobil suflet temându-se să nu fie instituțiunea noastră umanitară prea simțitor păgubită, ne-a dăruit în locul ei altă acție în aceeași valoare.

De atunci acția revocată a mai ajuns pe aloc, noi însă după pățania din trecut n'am avut încredere în statornicia darului și am trimis-o înapoi la Voivodenii mari.

Dar se vede, că voea lui Dzen a hotărât, că ea trebuie să facă parte din fondul nostru, fiind că în serbătorile Paștilor ea ne-a venit pentru a treia oară, de astădată trimisă de Dl Galaction Blea învățător în Sămbăta-superoară, în numele tatălui-său cu aceeași destinațiune ca mai înainte, adică în amintirea neuitatului lui resp. frate George Bica, care a căzut în etate de 24 ani ca sublocotenent pe câmpul de luptă din Polonia rusească.

Având acuma toată nădejdea, că acția „Brâncoveana” N. 447 de 100 cor. de azi înainte va deveni proprietat a definitivă a Mesii studenților »V. Onițiu» o primim cu bucurie și exprimăm bunilor donatori sincere mulțumite.

—Diracțiunea mesei studenților.

Reprezentăția de copii în favorul Orfelinatului românesc din Sibiu se va ținea în Duminica Tomii în teatru orășănesc din Sibiu la 3 1/2 ore d. a. cu următorul program:

1. Prolog.
2. Mișcări de grație (în 3 grupuri).
3. Cântec la pian.
4. Eserciii de gimnastică (în 3 grupuri).
5. Vin soldații, scenă cu cântec și decamații.
6. Cântec la pian.
7. Bătuta.
8. Eserciii cu buzdugane.
9. Orfanii, scenă actuală cu cântec și jocuri.

Prețurile locurilor sunt cele obișnuite. Bilete se pot căpăta cu încape de Vineri în librăria arh. diecezană, iar în ziua reprezentației la cassa teatrului.

La masa studenților «V Onițiu» ru mai contribuți: »Casa de păstrare» din Săliște, subv. nițune anuală, 180 K. — »Sincana», institut de credit și economie din Șinca veche, ajutor anual 40 K.

Primoseacă generosii donatori sincere mulțumite. Diracțiunea mesei studenților.

Intrând și America în conflagrația actuală se poate vorbi în sens strict de un război mondial, fiind atunci angajate toate continentele la acest danț macabru. Căci deși rural Europa este acum teatrul principal, pe care de doi ani zeul Marte dă reprezentății florose, dar se nu uităm că coloniile franceze și engleze din Asia, Africa și Australia încă participă direct prin un respectabil material de oament la războiul din Europa. Prin intrarea Americii lanțur ar fi complet; toate 5 continentele ar fi în război, nici unul neutral. Strict luat pacea viitoare nu s'ar putea pune pe nici unul din continentele noastre; ar urma ca congresul pacifist să se ție pe planeta lui Marte, dar Marte s'ingur e diriguitorul războiului de doi ani încoace. Și unde și când va resării steaua pacii nici astronomii nu sunt în stare să prezică, iar madam Tebs d'vreme încoace o cam sfăcește cu hoh!

Pentru biserica gr. or. din Telechi-Recea. Ni se scrie:

„În comuna Telechi-Recea, comitatul Făgăras, s'ci cădoște o biserică ortodoxă a cărei clădire a ajuns până la coperă, iar acum lucrările stăgoază d'ri lipsa de bani. Oamenii de inimă cari doresc să contribuă la terminarea acestui sfânt lăcaș al Domnului, sunt rugați să-și trimească binevoitorul lor obol la banca „Furnica» din Făgăras, cu mențiunea „pentru biserica ortodoxă română din Telechi-Recea”. Pot-otată sunt rugate oficiile prahiale și bănele românești din patrie, ca apelu-riile primite în scopul adunării de daruri benevoale pe seama numelui bisericii, să binevoiască a le retrimite oficiului parohial ortodox din Telechi-Recea, fie cu ori ce rezultat, ca să-și poată aceasta încheia socoteliile.

Telechi-Recea, la 8 Aprilie 1916. Cu stimă Valeriu Boeriu m. p.

În etate de 130 ani. În Lett-mare (om. tu Biber) a locat din viață tiganul Gh. Kanals, care a trăit 130 ani. Tatăl precum și mai multe rudeni ale lui, încă au ajuns la o etate extraordinar de toată. Că a trăit, nici-când nu a fost bolnav.

S'a găsit un portmoneu conținând o sumă mai mare de bani, mai de parte un pachet cu prafuri Dower și un alt portmoneu cu o sumă mai mică. Aceste obiecte se pot lua în primire la poliție între orele 10—11 a. m.

Apolo-Bio. Program pentru Sămbătă și Duminică: Serată Rita Sachetto: Regina de Mai, dramă artistică remarcabilă în 4 acte. În rolul principal mult apreciat dansatoarea și mimo-tragedienă Rita Sachetto. — Săptămăna-Eco (Actualități): — Echilibrul, comedie în 2 acte. — Polidor și feministe (Farză originală). — Coliba dragostei (Comedie Nordisk 1 act).

Omnia-Kino. Astăzi, Vineri: Războiul nostru în contra Italiei (în 4 părți). — Maria Nien and și cel 12 tal ai ei (Dramă în 4 acte) — Călătoria periculoasă (Comedie 1 act).

Pentru Orfelinatul românesc din Sibiu.

Transp. din n-rul 81 al »Gaz.» 7532 c. 90 t.

D-l Aurel Bogdan, căpitan în reg. 50 Alba-Iulia. 100 »

La olaltă. 7632 c. 90 t.

Bibliografie.

A apărut nrul 4 al revistei »Pagini Literare» care se prezintă cu un bogat material literar și științific. Iată sumarul acestui număr:

Vinerea paștilor, del. Agărbiceanu. La căroluma lui Moș Petru de Emil Isar. Scrierarea lui Don Quichotte (din prilejul centenarului al treilea dela moartea lui Don Miguel de Cervantes Ssavidra) de Al. Ciura. Cel ulțai, de Euphraste. Orientare literară de Ion Ciopotei. Actualitatea și corpul didactic, de dr. Ion Mateiu. Noțiie etimologice de dr. Nicolae Drăganu. Activitatea artistică a lui Andrei Murășan, de dr. Ioan Lupșș. Lumea microscopică Il. de Victor Stanciu. Poezi: Cântecul plugului 1916 de V. B. Măgala P. ecarx Pentru Azizale. M. Patade. Primăvara nouă de T. Murășan:

Ilustrații: Podul de fier de la Ivangorod, subminat din partea arcuțel rusești în retragere. b) Paștile în tabără; c) «Nicolae» luat în țint; d) Obineventare «rusească»; e) O fabrică de rachiu d'n Rusia t'ansformată de soldații noștri în baie de abur; f) Cu tunul după N. culale; (Soldații noștri, împușcă un aeroplan rusec); g) În Tirol; h) Pe front e liniște, Ofițeri de ai noștri; i) Ciopotei A. Misi: Arun prin țările Balcanice; k) Din în Bulgaria nouă; l) În plața Sf Ștefan din Viena; o) 1915; p) Într'un spital din Viena; r) Jurământul soldatului: prin apă și prin foc, etc.

P. R.

V. B. Telechi-Recea. Costul publicațiunii e 2 cor.

Preparator:

Tip. & Burestanu: Branisce & Comy. Redactor responsabil: Ioan Lacaș

Banca Națională a României.

Se atrage atențiunea publicului, că ori-ce alterări sau adăugiri la biletele Băncii Naționale, sunt pedepsite de lege.

Acei care vor pune firma lor, sau ori-ce altă inscripțiune sau stampilă pe zisele bilete, vor fi urmăriți înaintea justiției.

Secretarul General.

Un văduv tânăr

caută cunoștința unei domnișoare sau văduve tinere fără copii, de condițiuni bune cu o avere de cel puțin 6 mil cor. Amatoarele sunt rugate a scrie la administrația »Gazetei Transilvaniei» neanonim, și alăturând fotografia, care se înapoiază pe cuvânt de onoare, sub »Văduv fericit». 3—3